

Betydning, at det ærede Medlem for Præsto Amts 3die Valgkreds (Veth) syntes at udtale en anden Anskuelse, og allermindst kan det falde mig ind at irblade mig nærmere paa en Drøftelse af det første Vædringsforslag af denne Karakter, da det jo er aabenbart, at det ærede Medlems Udtalelse i den Henseende beroede paa en fuldstændig Misforstaaelse. — Jeg skal indstrænte mig til at sige et Par Ord om de to Realitetspørgsmaal, som foreligge. Hvad først det ærede Mindretals Underændringsforslag angaar, vil jeg tillade mig at gjøre den Bemærkning, at det forekommer mig, at dette Vædringsforslag egentlig gaar meget videre, end hvad de Herre selv erklære for at være deres Tanke og Mening dermed. De ærede Medlemmer finde, at det er en Grundfætning, som bør overholdes, at den, som stævnes, skal have Leilighed til at værge sig, og at det er meget uretfærdigt, at den Person maaste skal kunne dømmes, om hvem det er bitterligt at han ikke har faaet eller kunnet faae Underretning om Stævning. Det ærede Medlem for Præsto Amts 3die Valgkreds, udtalte, at det var Hensigten at modsette sig en Regel, der vilde føre til, at en Stævning blev gyldig, uagtet det var bitterligt, at Indstævnte ikke fik nogen Kundskab derom. Derimod det ærede Medlem af Mindretallet havde stillet et Forslag, der gik ud paa at forhindre, at en Person blev dømt under en Sag, naar det var bitterligt, at Stævningen ikke var kommet til hans Kundskab og ikke kunde være kommet til hans Kundskab, saa vilde Sagen efter min Opfattelse være den ganske anden, end den nu er. Nu stilles der et Forslag op, der gaar ud paa, at, for at en Stævning skal være gyldig, skal den Person, for hvem Forkyndelsen sker, erklære sig villig til at modtage Stævningen og bringe den til den Paagjældendes Kundskab. Dette kan imidlertid ikke fyldestgjøre ærede Medlemmer selv, thi, selv om en Karl, som modtager en Stævning, erklærer sig villig til at forhønde den for sin Husbond, har man ikke den mindste Sikkerhed for, at han gjør det, og man har altsaa ikke den absolute Sikkerhed for, at Stævningen kommer til Vedkommendes Kundskab, som Mindretallet fordrer. Deres Tanke maatte konsekvent føre dertil, at ingen Stævning blev anset for gyldig, medmindre der var Bevis ikke blot for, at den var forkyndt for en Anden end Indstævnte selv, men ogsaa for, at den af denne Anden var bragt til Indstævntes Kundskab. Saa vidt gaa ærede Medlemmer dog ikke. De lade sig nøie med, at den Karl, der modtager Stævningen, erklærer sig villig til at meddele sin Husbond Under-

retning og erklærer sig i Stand til at gjøre det, hvilket maaste beror paa en aldeles forkert Opfattelse fra hans Side. Men, naar Karlen saaledes tager fejl eller glemmer det, saa har det ikke Noget at betyde, saa er Stævningen gyldig lige overfor Husbonden. Man faar virkelig ikke ad den Vej den absolute Sikkerhed, som det ærede Medlem vil have for, at Ingen skal blive dømt, uden at Stævningen er kommen til hans Kundskab. Sagen blev som sagt en helt anden, dersom Forslaget blev rettet til at angaa de sjeldne exceptionelle Tilfælde, i hvilke det var, som det blev sagt, notorisk, at Vedkommende ikke kjendte Stævningen, eller hvor det ved Stævningens Forkyndelse blev sagt, at den ikke kunde modtages, fordi Vedkommende var bortreist, ikke kom tilbage og var saa langt borte, at man ikke kunde underrette ham om Stævningen, saa kunde der maaste være Tale om at gjøre Noget i den Retning; men det kan ikke negtes, at, naar saadanne exceptionelle Tilfælde foreligge, habes der Rettsmidler derimod. Det er ganske sandt, at disse Rettsmidler naaes ad Bevillingsveien, men jeg veed ikke rettere, end at man ingenlunde er kræsen eller vanskelig med at give saadanne Bevillinger, naar der virkelig er rimelig Grund dertil, paa ingen Maade. Og jeg veed overhovedet ikke, hvorledes man skal indrette et Processystem eller give Rettsregler ogsaa med Hensyn til Stævninger, undtagen der kan tænkes at fremkomme exceptionelle Tilfælde, hvor det ikke er muligt at tilveiebringe virkelig Rettsfærdighed, undtagen ved saadanne Midler som Bevillinger. Det kan ikke undgaa, hvorledes man end indretter det. (Veth: In integrum restitutio). Ja, om man falder det in integrum restitutio eller Bevilling, det bliver forsaavidt det Samme. Om man vil gaa den samme Vej som i Tydskland, nemlig at overlade til Domstolene at rette Uretfærdigheden, eller man overlader det til Administrationen, er i Principet det Samme. Jeg tror altsaa, at man gaar meget for vidt i dette Vædringsforslag, og jeg er ganske enig med den ærede Justitsminister i, at det gaar meget videre end den nuværende Regel. Det er jo sandt nok, at i Reglen erklære de Paagjældende sig villige til at modtage Stævningen, og derom gjøres der Bemærkning i Stævningen, men det er ikke foreskrevet i Loven, at man udtrykkelig skal have en saadan Erkjendelse, og at Stævningen ellers er ugyldig. Reglen lyder tværtimod saaledes: „De, som forkynde skriftlig Kaldsædel eller Stævning, som under Rettenes Segl er udstædt, skulle